

jeg ved, heller ikke Eksamenstræt, dog, der er maasse der andre Grunde til at give til denne Skole, men jeg ser, kort sagt, ikke, at Fler-tallet — der er jo stillet Forslag om Under-støttelse til flere andre Skoler — har været heldigt her, og hvorfor ikke? Fordi der sav-nes almindelige Regler at gaa efter. Derfor har man taget paa Slump, men Instinktet, om jeg saa maa sige, har efter min Mening ikke været ubetinget heldigt. Jeg tror derfor, alt vel beset, at Folketinget i den Henseende har været meget rundhaandet med Bevillin-gerne til Realskolerne, og derfor synes jeg, ret vel beset, at der ikke er noget at føre Strid om her, og at det vilde være for smaalt for Landstinget, saa meget mere, som Folketinget, som sagt, har været meget rund- haandet paa dette Omraade.

Hvad nu Limeundervisningen ved La- tinstolerne angaar, som man vil lønne noget højere, end Forslaget her gaar ud paa, skal jeg blot gøre den Bemærkning, at ogsaa i den Henseende har hele Folketinget og Fi- nansudvalget været enigt, og jeg ser oven i Købet, at det er et helt andet Forslag, som Fler-tallet har opstillet, end det, som var op- stillet i Folketinget. Men naar Forholdet er saaledes, at man ikke kan blive ved Mi- nisterens Forslag, og naar Sagen er saa lidt gennemtenkt, at man ændrer Forslaget og opstiller et nyt, da forekommer det mig at være mindre rigtigt fra dette Ting- standpunkt at stemme derfor. — Hvad Re- stitutionen af Kønne Skoles Stipendiefond angaar, har jeg ikke noget derimod; det er et af de smaa Spørgsmaal, som jeg ikke synes, der er Grund til at rejse Forhand- ling om.

Madjen-Bygdaal: Det er ikke min Hensigt at gennemgaa Rækken af de Væ- ndringsforslag, der ere stillede til det fore- liggende Afsnit; men der er nogle enkelte Vænderinger, som jeg gerne vilde gøre nogle korte Bemærkninger om. — Det er for det første Vænderingsforslagene Nr. 17—24, der omhandle Tilskud til ny Kirker og til ny Præsteembeder o. s. v. Jeg vil lige som den ærede foregaaende Taler sige, at jeg vel i enkelte Tilfælde kunde have Sympati for disse Bevillinger; men jeg maa i det hele taget beklage, at man har for har er kommet ind paa store Forøgelse af den Slags Tilskud, idet man derved efter mit Begreb bidrager mere til at udskyde den egentlige Ordning af hele vort Kirkevæsen. Den ærede Ordfører udtalte — om ikke be- stemt — at det ikke kunde nytte at vente paa en saadan Ordning, der var ikke Ud- sigt til at faa den gennemført i en

nær Fremtid. Jeg forstaar ikke, at der ikke kan være Udset dertil; i Fjor eller i alt Fald i Købet af det sidste Aar mindes jeg, at der er faaldet adskillige Udtalelser fra Fler-tallets Side, som gik i Retning af, at en Præstelønningslov m. v. skulde være en af de Ting, som man kunde vente gennemført i denne Samling; men efter Udtalelserne i Dag ser det ud til, at det ikke er Tilfældet. Jeg forstaar det ikke, saa meget mere, som vi jo maa erkende, at det store Spørgsmaal om Kirkens Ordning er en af Grundlovens Bøsteparagraffer. Grund- lovens § 75 hedder kort og godt saaledes: Folketirkens Forsatning ordnes ved Lov. Nu ved jeg meget godt, at adskillige ærede Medlemmer opfatte denne Paragraf, som om Meningen med den var, at der skal oprettes en Slags kirkelig Rigsdag, Kirkeraad, kir- kelig Forsamling, en Slags kirkelig Stat i Staten. Jeg ved ogsaa godt, at denne Betragtning var stærkt oppe paa den grund- lovgivende Rigsforsamling særlig i Begyn- delsen af Forhandlingerne; men enhver, som gør sig den Ulejlighed at se disse Forhand- linger igennem, vil se, at denne Betragtning faaldt ved forskellige Afstemninger paa den grundlovgivende Rigsforsamling. En anden Betragtning, som blev hævdet, var, at denne Paragraf skulde forstaaes paa sædvanlig Maade, og at lige som man taler om, at alt andet skal ordnes og bestemmes ved Lov, saaledes skal ogsaa Kirkens Forsatning be- stemmes ved Lov. Dette bestrækes yderligere ved, at da Sognebaandsløsningsloven var for, blev Spørgsmaalet afvist; der blev sagt, at det var ikke værd at tage dette Spørgs- maal op, vil skulde dog snart have hele Kir- kens Forsatning ordnet ved Lov. Det fore- kommer mig derfor uheldigt her at tage en Del af Kirkeordningen op og oprette ny Præsteembeder har for har. Det er en uheldig Bane at komme ind paa, og hvor meget der end i enkelte Tilfælde kan være Trang dertil, vil jeg alligevel fraraade, at man fortsætter paa den Bane, og jeg maa derfor anbefale at stemme mod alle disse Forslag, idet jeg endvidere skal sige, at da vi for en Snes Aar siden havde Præstelønningsloven fremme til Behandling — den har ogsaa senere været fremme; men navnlig for 20 Aar siden var den fremme til alvorlig Behand- ling — blev det erkendt, at der vilde frem- komme et ret klæffeligt Overflud, naar man gik til en Ordning af Kirkens Forsatning ved Lov, idet Overfluddet vilde blive noget som 1—1½ Mill. Kr. Altjaa vilde der ifølge den Betragtning være nok til at af- hjælpe forfællig Nød hist og her. Jeg vil ikke paastaa, at en Ordning af disse Forhold